

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 13 listopada 2023 r.

FB.III.431.16.2023.AP

**Pan
Dominik Pikos
Wójt Turawy
ul. Opolska 39c
46-045 Turawa**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
 1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy Turawa, ul. Opolska 39c, 46-045 Turawa (dalej: Urząd Gminy).
 2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³,
 3. Zakres kontroli:
 - przedmiot kontroli: prawidłowość ustalenia kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego,
 - okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.
 4. Rodzaj kontroli: problemowa.
 5. Tryb kontroli: zwykły.
 6. Termin kontroli: od 11 września do 22 września 2023 r.
 7. Skład zespołu kontrolnego:
Agnieszka Pusz, Inspektor Wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
 8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
Dominik Pikos Wójt Turawy - stanowisko sprawuje od 23 listopada 2018 r. (dalej: Wójt).
 9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce pod poz. nr 9/2023.
- II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z prawidłowością ustalenia kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Urzędu Gminy w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 190.

² Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

³ Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.

Podstawą oceny pozytywnej było m.in.:

- terminowe poinformowanie sołtysów o wysokości środków przypadających w ramach funduszu sołectkiego przez Wójta,
- terminowe złożenie wniosków przez sołtysów do Wójta, które zawierały oszacowanie kosztów wraz z uzasadnieniem,

Natomiast stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- wykorzystanie środków funduszu sołectkiego przez Osiedle Zawada, które nie spełnia wymagań określonych ustawą,
- zapłacenia faktur po terminie.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie ze statutem Gminy Turawa przyjętym Uchwałą XXII/140/2013 Rady Gminy Turawa z 7 lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Turawa, Gmina tworzy jednostki pomocnicze: sołectwa i osiedla. Nadzór nad działalnością jednostek pomocniczych sprawują Rada Gminy i Wójt. Sołectwa i osiedla prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu Gminy. Gospodarują samodzielnie środkami wydzielonymi do ich dyspozycji, przeznaczając je na realizację zadań spoczywających na tych jednostkach pomocniczych.

Z przedłożonych do kontroli statutów ustalono, że na terenie Gminy funkcjonuje 11 sołectw oraz 1 osiedle, tj.:

1. Bierdzany,
2. Kadłub Turawski,
3. Kotórz Mały,
4. Kotórz Wielki,
5. Ligota Turawska,
6. Osowiec,
7. Rzędów,
8. Turawa,
9. Węgry,
10. Zakrzów Turawski,
11. Zawada,
12. Osiedle Zawada.

Kontrolująca w pkt. 2.1. niniejszego dokumentu przeprowadziła analizę stanu prawnego w celu sprawdzenia czy środki z funduszu sołectkiego mogą być wykorzystane przez Osiedle Zawada.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, wykonywanie zadań związanych z realizacją przepisów o funduszu sołectkim zostały powierzone w zakresie obowiązków służbowych pracownikom:

- Inspektorowi ds. organów rady,
- od 28 lipca 2021 r. Inspektorowi ds. społecznych.

W związku z brakiem wewnętrznych uregulowań w jednostce Skarbnik przygotowała zestawienie osób upoważnionych do podpisywania dowodów księgowych, które znajduje się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 1 - 8]

Zasady rachunkowości wprowadzono Zarządzeniem nr OR.0050.3.2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. Wójta Gminy Turawa w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości. W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę

rachunkowości spełniała wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴. Księgi rachunkowe prowadzone są z wykorzystaniem systemu XXX.

2. Wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie Gminy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołecim⁵ (dalej: ustawa), Rada Gminy Turawa Uchwałą nr XXXII/200/2014 z dnia 31 marca 2014 r. wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Uchwałę podjęto z zachowaniem terminu określonego w art. 2 ust. 2 ustawy, tj. do 31 marca poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy i ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta (art. 2 ust. 3 ustawy).

Ustalono, że Gmina na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy dokonała wyliczenia wysokości kwoty bazowej oraz wysokości środków funduszu sołeckiego przypadających na poszczególne sołectwa.

Wysokość kwoty bazowej wyniosła 4 171,28 zł i została wyliczona na podstawie danych wykazanych w:

- sprawozdaniu Rb-NDS⁶ - wysokość wykonanych dochodów bieżących 41 787 888,00 zł,
- piśmie znak OPL-OBR.601.34.2020.1 z Urzędu Statystycznego w Opolu dotyczącego liczby ludności gminy według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. (10 018 osób).

[Akta kontroli str. 9 - 14]

W celu wyliczenia wysokości środków przypadających na dane sołectwo niezbędne było ustalenie liczby mieszkańców sołectw według stanu na 30 czerwca 2020 r. Kontrolująca otrzymała wydruki osób zameldowanych na pobyt stały, z których wynika różnica pomiędzy danymi wykazanymi w załączniku nr 1 pn. Informacja o wysokości środków przypadających na dane sołectwa oraz o wysokości kwoty bazowej (Kb) przekazywanej właściwemu wojewodzie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w roku poprzedzającym rok budżetowy⁷:

- liczba osób wykazanych w załączniku nr 1 to 9545,
- liczba osób z wydruków to 9466.

W tej sprawie wyjaśnienie złożył Wójt podając: (...) *Dane, które zostały przekazane do Referatu Planowania, Finansów i Podatków, dotyczące liczby mieszkańców stan na dzień 30 czerwca 2020 r. zostały wygenerowane z systemu w dwóch terminach. Pierwszy termin, to dzień 30 czerwca 2020 r., natomiast drugi termin, to 7 września 2023 r. zróżnicowanie w przeciągu 3 lat.*

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały według stanu na dzień 30 czerwca 2020 r. wyniosła:

- wygenerowana przez system w dniu 30 czerwca 2020 r. – 9545 mieszkańców,
 - wygenerowana przez system w dniu 7 września 2023 r. – 9466 mieszkańców,
- a więc, różnica wynosi 79 osób.*

Różnica liczby mieszkańców wynika z następujących zdarzeń:

- liczby wszystkich wymeldowań z pobytu stałego na terenie gminy tj.:
- wymeldowania w drodze czynności materialno - technicznej poprzez zarejestrowanie stosownego
- zawiadomienia,

⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 301 z późn. zm.

⁶ Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r.

⁷ Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 sierpnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot.

- wymeldowania poza gminę,
- wymeldowania z pobytu stałego wskutek zgonu osoby,
- transkrypcje aktów stanu cywilnego,
- postępowania meldunkowe - decyzje w sprawach wymeldowania,
- usuwanie niezgodności przez inne urzędy.

Ponadto rozbieżność, która wyniosła 79 osób w przeciągu 3 lat wynika z rotacji poszczególnych zdarzeń. W ciągu doby zmieniają się dane w systemie. System to żywa baza danych, która może aktualizować dane wstecz. Dane mogą być aktualizowane przez wszystkie urzędy w Polsce – dział Ewidencji Ludności i Urzędy Stanu Cywilnego, a następnie przenoszone do bazy systemu informatycznego rejestru mieszkańców. Dane przesyłane z Systemu Rejestru Państwowych – ŹRÓDŁO do rejestru mieszkańców (XXX) nie zawsze są emitowane bezzwłocznie.

Wyjaśnienie zostało przyjęte. Kontrolującej przedłożono zestawienie sporządzone na potrzeby kontroli w liczbą mieszkańców 9545 na 30 czerwca 2020 r.

[Akta kontroli str. 15 - 29]

Wyliczoną przez Gminę wysokość środków przypadających na poszczególne sołectwo i jednostkę pomocniczą będącą osiedlem (nieprawidłowość opisano w pkt 2.1 niniejszego dokumentu) przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa sołectwa/osiedla	Liczba mieszkańców danego sołectwa/osiedla na dzień 30 czerwca 2020 r.	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo/osiedle
1	BIERDZANY	889	41 712,80 zł
2	KADŁUB TURAWSKI	516	29 866,36 zł
3	KOTÓRZ MAŁY	996	41 712,80 zł
4	KOTÓRZ WIELKI	379	24 151,71 zł
5	LIGOT TURAWSKA	673	36 415,27 zł
6	OSOWIEC	1 323	41 712,80 zł
7	RZĘDÓW	340	22 524,91 zł
8	TURAWA	1 208	41 712,80 zł
9	WĘGRY	1 018	41 712,80 zł
10	ZAKRZÓW TURAWSKI	615	33 995,93 zł
11	ZAWADA	1 362	41 712,80 zł
12	OSIEDLE ZAWADA	226	17 769,65 zł
Łącznie	12	9 545	415 000,65 zł

Urząd Gminy zachowując termin wskazany w art. 3 ust. 3 ustawy, przekazał Wojewodzie Opolskiemu informację o wysokości środków przypadających na dane sołectwa i Osiedle Zawada oraz wysokości kwoty bazowej na 2021 rok, na druku stanowiącym załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 sierpnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot⁸.

[Akta kontroli str. 30 – 32]

Ustalono, że Uchwałą nr XXVI/142/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Turawa na 2021 rok wyodrębniono w budżecie kwotę 415 000,65 zł stanowiącą fundusz sołectki w podziale na wydatki bieżące i majątkowe (załącznik nr 10 uchwały). Kontrolująca stwierdziła różnicę w wysokości 0,02 zł w informacji

⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1389.

przekazanej do Wojewody Opolskiego na załączniku nr 1 w sołectwie Zakrzów Turawski a kwotą wprowadzoną do budżetu.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt podając: (...) w załączniku nr 10 do uchwały Rady Gminy Turawa z dnia XXVI/142/2020 r. z dnia 17 grudnia 2020 r. błędnie przepisano kwotę jako sumę wydatków w zadaniu Utrzymanie zieleni zamiast 5 095,93 zł wpisano kwotę 5 095,95 zł. Błąd jest oczywista omyłką pisarską. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 33 - 38]

W związku z tym, że na koncie 980 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych nie ma wyodrębnionego funduszu sołectkiego, na potrzeby kontroli Skarbnik sporządziła tabelę z planem funduszu sołectkiego na poszczególne sołectwa oraz jego zmiany. Na podstawie ww. tabeli ustalono, że w 2021 r. wprowadzono wyodrębnione środki na realizację przedsięwzięć z funduszu sołectkiego na konto 980 z zastosowaniem podziałek klasyfikacji budżetowej, tj. dział, rozdział, paragraf. Zmiany w planie dokonywano na podstawie Zarządzeń oraz Uchwał Wójta. Natomiast w wyniku kontroli kompleksowej Gminy Turawa przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Opolu stwierdzono, że od października 2021 do końca 2021 r. nie były księgowane zmiany na koncie 980 na podstawie Zarządzeń Wójta, co zostało opisane w protokole, który znajduje się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 39 - 47]

2.1. Jednostka pomocnicza Osiedle Zawada.

Ustalono, że Uchwałą nr XX/135/08 z dnia 28 listopada 2008 r. Rada Gminy Turawa nadała statut Osiedlu Zawada. Z zapisów § 6 statutu wynika, że:

- organem uchwałodawczym jest Zebranie Osiedlowe,
- organem wykonawczym jest Zarząd, który do 15 października każdego roku⁹ powinien przedłożyć do Wójta plan finansowo-rzeczowy osiedla na następny rok.

Stwierdzono, że w 2021 r. Zarząd Osiedla Zawada nie sporządził ww. planu, lecz Przewodniczący Zarządu Osiedla Zawada na podstawie:

- art. 4 ust. 1-4 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim¹⁰,
- uchwały nr 1/2020 Zebrania Mieszkańców Osiedla Zawada

wniósł o uwzględnienie 2 przedsięwzięć w projekcie budżetu Gminy Turawa na kwotę 17 769,65 zł¹¹.

Wójt otrzymany wniosek przyjął bez zastrzeżeń.

Kontrolująca dokonała analizy przepisów ustawy, z których wynika, że:

- środki z funduszu sołectkiego przypadają na dane sołectwo (art. 3 ust. 1 ustawy),
- warunkiem przyznania w danym roku budżetowym środków z funduszu jest złożenie do wójta przez sołectwo wniosku (art. 5 ust.1 ustawy),
- wniosek danego sołectwa uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołectkiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa (art. 5 ust. 2 ustawy),
- sołtys przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosek celem uwzględnienia go w projekcie budżetu gminy (art. 5 ust. 4 ustawy).

Biorąc pod uwagę ww. przepisy w kontekście:

- złożonego wniosku przez Przewodniczącego Zarządu,
- uchwały w sprawie nadania statutu Osiedla Zawada

stwierdzono, że Osiedle Zawada nie jest podmiotem uprawnionym do otrzymania środków z funduszu sołectkiego bowiem fundusz sołectki stanowi instytucję, której adresatem są wyłącznie sołectwa, a więc jednostki pomocnicze gmin wiejskich. Wątpliwości rozstrzyga już

⁹ Zgodnie z § 18 Statutu Osiedla Zawada.

¹⁰ Powołano się na nieaktualny akt prawny.

¹¹ Wniosek złożony 24 września 2020 r. na realizację przedsięwzięć z funduszu sołectkiego na kwotę 17 769,65 zł. Wykorzystano 100% środków.

sama nazwa funduszu - „sołecki”. Na gruncie ustawy o funduszu sołeckim nie jest możliwe wyodrębnienie w ramach budżetu gminy środków w ramach funduszu osiedla czy dzielnicy. Ich uruchomienie i wydatkowanie musi się przy tym odbywać według wymogów formalnych zawartych w ustawie o funduszu sołeckim, aby sołectwo i gmina mogły uzyskać korzyści, które daje funkcjonowanie u nich funduszu.

[Akta kontroli str. 48 - 60]

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt podając: (...) *za przyczynę przyznania środków z funduszu sołeckiego dla Osiedla Zawada w roku 2021 należy wskazać interpretację art. 5 ust.1 z dnia 21 lutego 2014 r., o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301 z późn. zm) oraz założenie, że Osiedle Zawada jako jednostka pomocnicza Gminy Turawa jest uprawniona do skorzystania ze środków funduszu sołeckiego. Osiedle Zawada położone jest na terenach wiejskich, co do których wzmocnienia potencjału odniosło się wprowadzanie funduszu sołeckiego. Wykładnia celowościowa potwierdziłaby zasadność stosowania regulacji ustawy o funduszu sołeckim również na inne jednostki, pod warunkiem, iż położone byłyby na terenie gmin wiejskich. Jednym z celów wprowadzania funduszu sołeckiego było wzmocnienie integracji mieszkańców obszarów wiejskich i te cele są realizowane w ramach funduszu sołeckiego Osiedla Zawada. Powyższa interpretacja przepisów ustawy o funduszu sołeckim, przez tutejszy Urząd skutkowałą zakwalifikowaniem wniosku o przyznanie środków finansowych z funduszu sołeckiego na 2021 rok.(...)*

Wyjaśnienie nie zostało przyjęte. Kontrolującej nie przedstawiono interpretacji art. 5 ust.1 ustawy. Wskazuję, że Rada Gminy Turawa podjęła uchwałę¹² tworząc dwie odrębne jednostki pomocnicze. Z treści uchwały wynika, że z inicjatywy mieszkańców miejscowości Zawada, po przeprowadzonych konsultacjach społecznych dokonano podziału od 1 lutego 2008 r. dotychczasowego sołectwa Zawada na dwie odrębne jednostki pomocnicze: sołectwo Zawada i Osiedle Zawada (w skład, którego wchodzi ulice: Klonowa, Jesionowa, Dębowa, Leśna, Rzeczna). Po dokonanej zmianie, z sołectwa Zawada wyłączone zostały ww. ulice oraz teren wymieniony w § 2 ust. 1 i 2 uchwały. Ponadto Rada Gminy Turawa Uchwałą nr XX/135/08 z 28 listopada 2008 r. nadała statut Osiedlu Zawada. Zapisy statutu wskazują, że Osiedle Zawada jest jednostką pomocniczą gminy Turawa zwaną „Osiedlem” oraz jest wspólnotą samorządową mieszkańców ulic: Klonowej, Jesionowej, Dębowej, Leśnej i Rzecznej. Powstały zatem dwie jednostki pomocnicze sołectwo oraz osiedle, które wymienia art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹³.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 tejże ustawy:

- organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka,

natomiast art. 37 ust. 1 i 2 stanowi, iż:

- organem uchwałodawczym w dzielnicy (osiedlu) jest rada o liczbie członków ustalonej według art. 17, nie więcej jednak niż 21,
- organem wykonawczym w dzielnicy (osiedlu) jest zarząd. Na czele zarządu stoi przewodniczący.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż przesłanki z powołanej na wstępie ustawy o funduszu sołeckim nie zostały spełnione, nie ma bowiem wniosku sołtysa, o którym mowa w art. 5 ust. 1 – 4 ustawy.

[Akta kontroli str. 61 - 63]

¹² Uchwała nr XII/84/2008 z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie utworzenia osiedla Zawada w wyniku podziału dotychczasowego sołectwa Zawada na dwie odrębne jednostki pomocnicze.

¹³ Dz.U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.

3. Wnioskowanie sołectw i osiedla o środki z funduszu sołectkiego na 2021 r.

Kontrola wykazała, że Zastępca Wójta poinformowała sołectwa i Osiedle Zawada o wysokości środków funduszu sołectkiego przypadających na 2021 rok w terminie określonym w art. 3 ust. 2 ustawy. W informacji w sprawie wysokości przyznanych środków z funduszu sołectkiego wysłanej do sołectwa Zakrzów Turawski 28 lipca 2020 r. Urząd Gminy wskazał kwotę 33 995,95 zł, natomiast do Wojewody Opolskiego wysłano informację¹⁴, że wyliczono środki w wysokości 33 995,93 zł.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Zastępca Wójta podając: (...) różnica w kwocie na wskazanych wyżej dokumentach powstała na skutek błędu pisarskiego pracownika merytorycznego sporządzającego pismo informujące sołectwa wsi Zakrzów Turawski o wysokości środków funduszu sołectkiego w budżecie Gminy Turawa na rok 2021. Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 64 - 72]

Kontrolująca potwierdziła, że 11 sołectw oraz Osiedle Zawada złożyły wnioski o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok 2021 w ustawowym terminie, tj. do 30 września 2020 r. Wnioski zawierały wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa i osiedla w ramach przyznanych środków wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem, zgodnie z wytycznymi art. 5 ust. 3 ustawy. Dodatkowo jednostki pomocnicze załączyły protokoły i uchwały zebrań wiejskich wraz z listami obecności.

Wszystkie złożone przez sołectwa oraz Osiedle Zawada w 2020 r. wnioski zostały pozytywnie ocenione przez Wójta.

W trakcie roku budżetowego 8 sołectw, skorzystało z możliwości określonej w art. 7 ust. 1 ustawy, tj. złożyło wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu.

Z przedłożonych do kontroli dokumentów, tj. wniosków o zmianę przedsięwzięć środków funduszu sołectkiego wynika, że brakuje daty wpływu do Urzędu Gminy na wniosku sołectwa Bierdzany w sprawie przesunięcia środków funduszu sołectkiego w 2021 r. sporządzonego 27 października 2021 r. analogicznie jak we wnioskach o przyznanie środków z funduszu sołectkiego oraz pozostałych wnioskach o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu, co uniemożliwia kontrolującej potwierdzenie, że wpłynął w terminie wymaganym, tj. nie później niż do 31 października 2021 r. W tej sprawie wyjaśnienie złożył Wójt podając: (...) informuję, iż do sytuacji tej doszło na skutek błędu ludzkiego w sekretariacie Gminy Turawa w dniu składania wniosku.

Ponieważ wniosek w sprawie przesunięcia środków funduszu sołectkiego w 2021 r., sołectwie Bierdzany zawiera uchwałę zebrania wiejskiego z datą 27.10.2021 r. oraz protokół z tą samą datą dokumentujący liczbę osób obecnych na zebraniu sołectkim, należy przyjąć że wniosek został złożony w terminie 27.10.2021 r.

Wyjaśnienie zostało przyjęte. Zmiana przedsięwzięcia w sołectwie Bierdzany została wprowadzona Uchwałą nr XXXV/226/2021 Rady Gminy Turawa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie zmiany budżetu gminy w 2021 rok.

[Akta kontroli str. 73 -78]

4. Wydatkowanie środków z funduszu sołectkiego w 2021 roku.

Wydatki sołectw oraz osiedla w ramach funduszu sołectkiego realizowane były przez Urząd Gminy. Ewidencję analityczną wydatków prowadzono na koncie 130-02 pn. Rachunek bieżący w podziale na poszczególne jednostki pomocnicze z uwzględnieniem działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Na podstawie ewidencji księgowej konta 130 ustalono, że wydatki poniesione w 2021 r. w ramach funduszu sołectkiego wyniosły 403 675,83 zł i stanowiły 97,27% zaplanowanych środków. Kontrola wykazała, że sołectwa oraz Osiedle Zawada wykorzystały środki w

¹⁴ Załącznik nr 1 informacja o wysokości środków przypadających na dane sołectwa oraz o wysokości kwoty bazowej (Kb) przekazywanej właściwemu wojewodzie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w roku poprzedzającym rok budżetowy.

przedziale od 84,41% do 100%, natomiast kwota niewykorzystanych środków mieściła się w zakresie od 37,62 zł do 5 675,37 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Nazwa sołectwa	Kwota wnioskowana przez sołectwo (zł)	Kwota wydatkowana (zł)	Kwota niewykorzystana (zł)	Procent wykorzystania (%)
1.	Bierdzany	41 712,80	39 446,87	2 265,93	94,57
2.	Kadłub Turawski	29 866,36	29 787,16	79,20	99,73
3.	Kotórz Mały	41 712,80	40 887,72	825,08	98,02
4.	Kotórz Wielki	24 151,71	24 101,86	49,85	99,79
5.	Ligota Turawska	36 415,27	30 739,90	5 675,37	84,41
6.	Osowiec	41 712,80	41 502,96	209,84	99,50
7.	Rzędów	22 524,91	22 487,29	37,62	99,83
8.	Turawa	41 712,80	41 112,56	600,24	98,56
9.	Węgry	41 712,80	41 601,56	111,24	99,73
10.	Zakrzów Turawski	33 995,93	32 573,80	1 422,13	95,82
11.	Zawada	41 712,80	41 664,50	48,30	99,88
12.	Osiedle Zawada	17 769,65	17 769,65	0,00	100,00
	RAZEM:	415 000,63	403 675,83	11 324,80	97,27

[Akta kontroli str. 79]

Szczegółowej kontroli poddano dokumentację 2 sołectw: Kotórz Wielki i Osowiec w zakresie wydatkowania środków funduszu sołectkiego w łącznej wysokości 65 604,82 zł, z tego Gmina otrzymała zwrot z budżetu państwa w kwocie 15 934,10 zł (65 604,82 zł *24,288% = 15 934,10 zł).

4.1. Sołectwo Kotórz Wielki.

Wysokość środków przeznaczona do wykorzystania z funduszu sołectkiego przez sołectwo Kotórz Wielki w 2021 r. wynosiła 24 151,71 zł. Złożony w Urzędzie Gminy 30 września 2020 r. wniosek podpisany przez sołtysa wsi, zawierał informację o planowanych do realizacji przedsięwzięciach wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz oszacowaniem kosztów ich realizacji. Do wniosku dołączono protokół z zebrania wiejskiego, listę obecności oraz uchwałę zawierającą błędną nazwę, tj. *w sprawie uchwalenia wniosku o zmianę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach środków funduszu sołectkiego zamiast w sprawie przeznaczenia środków w funduszu sołectkiego na 2021 r. o czym mowa w § 2 tej uchwały.*

W tej sprawie wyjaśnienie złożył Wójt podając: (...) *Błędną nazwą tytułarną określającą przedsięwzięcie powstała na skutek błędu pisarskiego osoby sporządzającej uchwałę.*(...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

Przedsięwzięcia zostały pozytywnie zaopiniowane przez Wójta i wprowadzone do budżetu gminy Uchwałą nr XXXVI/142/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Turawa na 2021 (załącznik nr 10 uchwały) a następnie ujęte na koncie 980 z zastosowaniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

1. Zakup i budowa placu zabaw 10 000,00 zł.

- w dziale 926 Kultura fizyczna, rozdziale 92601 – Obiekty sportowe
- § 6050 w wysokości 10 000,00 zł.

2. Progi zwalniające przy ulicy Leśnej i Polnej 2 000,00 zł.

- w dziale 600 Transport i łączność, rozdziale 60017 – Drogi wewnętrzne
- § 4210 w wysokości 2 000,00 zł.

3. Doposażenie i remont Klubu pod Lipą 4 151,71 zł.
 - w dziale 921 Kultura fizyczna, rozdziale 92109 – Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby
 - § 4210 w wysokości 2 300,00 zł,
 - § 4300 w wysokości 1 851,71 zł.
4. Doświetlenie ulicy Stawowej 6 000,00 zł.
 - w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdziale 90015 – Oświetlenie ulic, placów i dróg
 - § 6050 w wysokości 6 000,00 zł.
5. Kultura i rozrywka 2 000,00 zł.
 - w dziale 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdziale 92105 – Pozostałe zadania w zakresie kultury
 - § 4300 w wysokości 2 000,00 zł.

W trakcie 2021 roku mieszkańcy sołectwa nie dokonywali zmian zakresu zaplanowanych przedsięwzięć.

Ustalono, że wszystkie przedsięwzięcia wchodziły w zakres zadań własnych gminy.

[Akta kontroli str. 80 - 86]

Kontrolująca dokonała szczegółowej analizy wydatków poniesionych w ramach funduszu sołectkiego na rzecz sołectwa Kotórz Wielki. Ustalono, że wydatkowano środki w wysokości 24 101,86 zł, tj. 99,79% limitu kwoty wyliczonej przez Gminę i wnioskowanej przez sołectwo.

Skontrolowane dowody księgowe sprawdzone zostały pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby. Nieprawidłowości opisano w pkt. 5 ppkt a, b, c niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 87 - 88]

4.2. Sołectwo Osowiec.

Wysokość środków przeznaczona do wykorzystania z funduszu sołectkiego przez sołectwo Osowiec w 2021 r. wynosiła 41 712,80 zł. Złożony w Urzędzie Gminy 10 września 2020 r. wniosek podpisany przez sołtysa wsi, zawierał informację o planowanych do realizacji przedsięwzięciach wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz oszacowaniem kosztów ich realizacji. Do wniosku dołączono protokół z zebrania wiejskiego, uchwałę oraz listę obecności.

Przedsięwzięcia zostały pozytywnie zaopiniowane przez Wójta i wprowadzone do budżetu gminy Uchwałą nr XXXVI/142/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Turawa na 2021 (załącznik nr 10 uchwały) a następnie ujęte na koncie 980.

Ustalono, że sołtys 28 lipca 2021 r. złożył do Urzędu Gminy wniosek o uwzględnienie zmiany w budżecie Gminy Turawa, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy. Wniosek zawierał elementy zgodne z art. 5 ust. 3 ustawy oraz dołączono protokół z zebrania wiejskiego, uchwałę i listę obecności.

Ustalono, że Wójt Uchwałą nr XXXIII/219/2021 Rady Gminy Turawa z dnia 19 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany budżetu gminy w 2021 r. przeniósł planowane kwoty wydatków zgodnie z ww. wnioskiem.

Po dokonanych zmianach przedsięwzięcia uzyskały następujące wartości przedstawione w poniższej tabeli.

Wniosek przed zmianą		Rodzaj zmiany	Wniosek po zmianach	
Nazwa przedsięwzięcia	Kwota /zł/		Nazwa przedsięwzięcia	Kwota /zł/
1. Pielęgnacja terenów zielonych i zimowe utrzymanie.	10 212,80	Przeniesienie środków na zad. 5 i 6 (3 400,00 zł)	1. Pielęgnacja terenów zielonych i zimowe utrzymanie.	6 812,80
2. Zakup stołu betonowego na plac zabaw.	2 000,00	Bez zmiany	2. Zakup stołu betonowego na plac zabaw.	2 000,00
3. Zakup osłon na słup energetyczny na placu zabaw.	1 000,00	Bez zmiany	3. Zakup osłon na słup energetyczny na placu zabaw.	1 000,00
4. Działalność kulturalna (Dzień seniora).	5 000,00	Rezygnacja z przedsięwzięcia	X	X
5. Zakup dwóch przystanków.	11 500,00	Zwiększenie środków z zad. 1 (400,00 zł)	4. Zakup dwóch przystanków.	11 900,00
6. Zakup stołów i krzeseł do Sali OSP Osowiec.	12 000,00	Rezygnacja z przedsięwzięcia/utworzenie nowego zadania/przeniesienie środków z zad. 1, 4 i 6 (3 000,00+5 000,00+12 000,00)	5. Zakup stołów i krzeseł do Sali OSP Osowiec.	20 000,00
Ogółem	41 712,80		Ogółem	41 712,80

Ustalono, że wszystkie przedsięwzięcia wchodziły w zakres zadań własnych gminy spełniając tym samym warunki określone w art. 2 ust. 6 ustawy.

[Akta kontroli str. 89-101]

Kontrolująca dokonała szczegółowej analizy wydatków poniesionych na rzecz sołectwa Osowiec. Ustalono, że wydatkowano środki w wysokości 41 502,96 zł, tj. 99,50% limitu kwoty wyliczonej przez Gminę i wnioskowanej przez sołectwo.

Skontrolowane dowody księgowe sprawdzone zostały pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby.

Nieprawidłowości opisano w pkt. 5 ppkt b, c niniejszego dokumentu

[Akta kontroli str. 102 - 103]

5. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli wydatków poniesionych przez sołectwa.

a) ujęcie wydatku na kwotę 172,20 zł do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej, co narusza przepisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁵.

Sołectwo	Nazwa zadania	Nr dowodu księgowego	Klasyfikacja wg ewidencji (§)	Prawidłowa klasyfikacja (§)	Kwota błędnie zaklasyfikowana /zł/	Rodzaj wydatku błędnie zaklasyfikowany
Kotórz Wielki	Doposażenie i remont Klubu pod Lipą	2671	4210	4300	172,20	transport

Na tę okoliczność wyjaśnienie złożył Wójt, podając: (...) przyczyną ujęcia do niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej wydatku sołectwa Kotórz Wielki na łączną kwotę 172,20 zł (jest § 4210 winno być § 4300) jest pomyłka osoby dokonującej dekretacji dokumentu księgowego.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 104– 107]

b) zapłacenie niżej wymienionych dokumentów z przekroczeniem terminu płatności, co narusza zapisy:

¹⁵ Dz.U. z 2022 r., poz. 513.

- Ad. 1 Faktury VAT- rachunki, pkt 3 Terminarza obiegu dokumentów¹⁶ w Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów w jednostce,
- art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

L.p.	Nr dowodu księgowego	Nr WB	Za co	Kwota /zł/	Data wystawienia faktury	Data wpływu do jednostki	Termin płatności	Data zapłaty	Ilość dni po terminie	Wyjaśnienia	Uwagi
1	2845	2930	wynajęcie ruchomej ścianki	1 230,00	05.07.2021	08.07.2021	12.07.2021	13.07.2021	1	<i>W związku z krótkim terminem płatności 7 dni (w tym dwa dni wolne od pracy). Nie uzyskano w terminie wszystkich akceptów na fakturze</i>	faktura wpłynęła 5 dni przed terminem płatności
2	5863	6011	malowanie pomieszczeń	750,00	29.10.2021	10.11.2021	30.11.2021	03.12.2021	3	<i>Prawdopodobnie została przetrzymana podczas obiegu dokumentów</i>	faktura wpłynęła 21 dni przed terminem płatności
3	2502	2555	wykonanie usługi mikrokoparką	1 082,40	01.06.2021	11.06.2021	11.06.2021	29.06.2021	18	<i>Stwierdzono nieprawidłowości w wykonaniu usługi. Usługa została ostatecznie odebrana 28.06.2021r. Pracownik merytoryczny nie uzyskał przedłużenia terminu płatności.</i>	faktura wpłynęła w dniu terminu płatności
4	2672	2806	materiały do remontu	503,40	16.06.2021	01.07.2021	30.06.2021	06.07.2021	6	<i>Faktura po wpływie została niezwłocznie opisana dni 03-04 lipca były dniami wolnymi od pracy. Obieg dokumentu trwał 3 dni</i>	faktura wpłynęła 1 dzień po terminie płatności
5	3788	3949	animacje sportowe	170,00	13.07.2021	31.08.2021	20.07.2021	03.09.2021	45	<i>Obieg dokumentu trwał 3 dni. Faktura została późno dostarczona do urzędu</i>	faktura wpłynęła 43 dni po terminie płatności
6	5264	5468	beton	252,15	30.09.2021	11.10.2021	14.10.2021	10.11.2021	27	<i>Prawdopodobną przyczyną opóźnienia było przetrzymanie faktury przez pracownika merytorycznego</i>	faktura wpłynęła 3 dni przed terminem płatności
7	4120	4230	olej stihl	52,00	20.08.2021	10.09.2021	03.09.2021	16.09.2021	13	<i>Faktura wpłynęła do Urzędu po terminie płatności. Ogółem obieg dokumentu trwał sześć dni. Softys nie przedłożył przesunięcia terminu płatności</i>	faktura wpłynęła 8 dni po terminie płatności
8	1916	2005	głowica żytkowa	75,00	11.05.2021	18.05.2021	18.05.2021	20.05.2021	2	<i>Fakturę dostarczono w dzień terminu płatności. Ze względu na obieg dokumentów nie było możliwe zapłacenie faktury w terminie .Faktura została niezwłocznie opisana i przedstawiona do podpisów.</i>	faktura wpłynęła w dniu terminu płatności
Ogółem:				4 114,95							

¹⁶ Według terminarza obiegu dokumentów księgowych faktury, rachunki, delegacje, ryczałty powinny być dostarczone na bieżąco/nzwłocznie do inspektora ds. księgowości budżetowej, Inspektora (podinspektora) ds. plac i obsługi finansowej.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Zastępca Wójta podając: (...) z powodu pandemii COVID-19 i ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego całkowicie została przedefiniowana organizacja pracy urzędu. Zmiana zasad funkcjonowania urzędu, wprowadzenie pracy zdalnej, zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa znacznie utrudniło prowadzenie działalności. W związku z powyższym zdarzały się przypadki zapłaty faktur po terminie zapłaty. Sołtysi zostaną zdyscyplinowani do terminowego oddawania dokumentów do urzędu. (...) Osobą odpowiedzialną jest pracownik merytoryczny, którego obowiązkiem jest uzyskanie przedłużenia terminów płatności zwłaszcza w przypadku, kiedy faktura wpływa do urzędu po terminie płatności.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Brak odpowiednich uregulowań wewnętrznych w zakresie zaciągania zobowiązań przez sołtysów stworzyło ryzyko zapłaty zobowiązań po terminie płatności, co mogło skutkować naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. Przepisy wewnętrzne w jednostkach sektora finansów publicznych stanowią jeden z elementów kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, zgodnie z zapisami § 11 pkt 6 i 12 Regulaminu Organizacyjnego w jednostce Skarbnik dokonuje kontroli finansowej i w tym celu organizuje właściwy obieg dokumentów księgowych i finansowych w Urzędzie Gminy oraz sprawuje kontrolę nad ich prawidłowym obiegiem. Odnosząc się do wyjaśnień dotyczących przekroczenia terminu płatności w tabeli powyżej wskazuję, że od momentu wystawienia faktury za zakupy lub usługę dotyczących przedsięwzięć z funduszu sołeckiego był czas aby zrealizować zobowiązanie w terminie. Brak wewnętrznych uregulowań dotyczących zasad zaciągania zobowiązań przez sołtysów oraz brak nadzoru Skarbnika spowodowało, że faktury dostarczane były przez sołtysa z opóźnieniem od 1 dnia do 43 dni lub w dniu terminu płatności (poz. 4, 5, 7, 3, 8) do Urzędu Gminy co uniemożliwiło pracownikowi uzyskanie przedłużenia terminu płatności. Natomiast w przypadku poz. 1, 2, 6 faktury wpłynęły przed terminem płatności od 3 do 20 dni wobec powyższego nie było potrzeby uzyskania przez pracownika merytorycznego prolongaty.

[Akta kontroli str. 108 – 149]

- c) ujęcie niżej wymienionych wydatków w ewidencji księgowej w późniejszym okresie niż miało miejsce zdarzenie. Takie działanie narusza:
- zapisy Ad. 1 Faktury VAT- rachunki, pkt 3 Terminarza obiegu dokumentów Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów w jednostce,
 - art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości według, którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie.

Nr dowodu księgowego	Data wystawienia faktury	Wpływ do Urzędu Gminy	Ilość dni od daty wystawienia faktury do dostarczenia do Urzędu Gminy	Kwota /zł/
2470	02.04.2021	11.06.2021	70	76,5
2471	21.05.2021	11.06.2021	21	48,75
2472	25.05.2021	11.06.2021	17	90,71
2473	04.05.2021	11.06.2021	38	25,6
2474	21.05.2021	10.06.2021	20	71,8
5658	05.10.2021	18.11.2021	44	112,13
Ogółem				425,49

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Zastępca Wójta podając: (...) *Urząd gminy podejmie stosowne działania mające na celu terminowe przekazywanie faktur.*

Nie ma wewnętrznych przepisów regulujących zasady zaciągania zobowiązań przez sołtysów. Wydatki są dokonywane w uzgodnieniu z pracownikiem merytorycznym, który potwierdza to swoim podpisem na fakturze. Wójt Gminy zamierza wprowadzić Regulamin korzystania z funduszu sołeckiego, który ureguluje odpowiedzialność za dokonywanie wydatków i zasady zaciągania zobowiązań.

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 150 – 164, 148]

W związku z powyższymi nieprawidłowościami kontrolująca poprosiła o wyjaśnienie w jaki sposób Główna Księgowa dokonuje wstępnej kontroli oraz ją potwierdza, przede wszystkim w zakresie zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym w kontekście wydatków z funduszu sołeckiego. Obowiązek ten wynika z art. 54 ust. 1 pkt 3 tiret a oraz art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

W tej sprawie wyjaśnienie złożyła Zastępca Wójta podając: (...) *zgodność operacji finansowych jest dokonywana na fakturze, która jest dokumentem dotyczącym operacji. Główny księgowy składa swój podpis na stemplu "zatwierdzono do wypłaty" gdzie wskazana jest klasyfikacja, z której należy dokonać wydatku. Wójt Gminy zamierza wprowadzić regulamin korzystania z funduszu sołeckiego gdzie wprowadzi konieczność wnioskowania o zatwierdzenie wydatków do dokonania z funduszu sołeckiego. Główny księgowy będzie miał możliwość zapoznania się z zamiarem dokonania wydatku i sprawdzeniem w planie oraz pisemnym potwierdzeniem zgodności. Obecnie pracownik merytoryczny informowany jest o planowanych wielkościach wydatków, co stanowi nieprzekraczalny limit dla sołtysa.* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Akta kontroli str. 165]

6. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Urząd Gminy 31 maja 2022 r. złożył do Wojewody Opolskiego wniosek o zwrot z budżetu państwa części poniesionych wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2021. We wniosku wskazano następujące dane:

- kwota bazowa 4 171,28 zł,
- kwota bazowa w kraju 4 859,66 zł,
- kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wg stanu na 31 grudnia 2021 r. 403 675,83 zł,
- wysokość zwrotu 24,288%,
- kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego 98 044,79 zł.

Kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wg stanu na 31 grudnia 2021 r. w wysokości 403 675,83 zł jest tożsama z ewidencją księgową konta 130 oraz ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych (kol. 11).

Biorąc pod uwagę stwierdzoną nieprawidłowość opisaną w pkt. 2.1 przedmiotowego dokumentu ustalono, że kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego według stanu na 31 grudnia 2021 r. powinna wynosić 385 906,18 zł (403 675,83 zł - 17 769,65 zł¹⁷).

Kontrolująca potwierdziła, że Minister właściwy do spraw administracji publicznej zastosował mechanizm korygujący (na podstawie art. 12 ust. 2 i 3 ww. ustawy), wobec tego obniżona została wysokość zwrotu z budżetu państwa w 2022 r. części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego z 40% do 24,288%. W związku z tym, kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wyniosła 98 044,79 zł a powinna wynieść 93 728,89 zł.

Stwierdzono, że kwota w wysokości ogółem 4 315,90 zł (dot. wniosku Osiedla Zawada) stanowi dotację pobraną nienależnie i zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych podlega zwrotowi do budżetu państwa.

¹⁷ Kwota środków wykorzystana przez Osiedle Zawada w 2021 r.

- III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.
1. Przyznanie środków funduszu sołeckiego dla Osiedla Zawada, które nie jest podmiotem uprawnionym do korzystania z ww. środków w świetle przepisów ustawy. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja ustawy przez Wójta oraz Skarbnika. Skutkiem było wykorzystanie środków z funduszu sołeckiego przez podmiot nieuprawniony przepisami ustawy.
 2. Ujęcie wydatku do nieprawidłowej podziałki klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości była pomyłka osoby dokonującej dekretacji dowodu księgowego oraz brak nadzoru Skarbnika. Skutkiem było naruszenie Rozporządzenia¹⁸ oraz zniekształcenie danych w sprawozdaniu budżetowym.
 3. Dokonanie zapłat za faktury po terminach płatności wynikających z dowodów księgowych. Przyczyną był brak nadzoru Skarbnika. Skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych oraz wewnętrznych uregulowań obowiązujących w jednostce.
 4. Niewprowadzanie do ksiąg rachunkowych każdego zdarzenia, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym. Przyczyną nieprawidłowości było dostarczenie przez sołtysa dokumentów w terminie późniejszym oraz brak odpowiedniego nadzoru przez Skarbnika. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości oraz wewnętrznych uregulowań obowiązujących w jednostce.
- IV. Stosownie do treści art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo do zgłoszenia, a w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania projektu, umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego. Zastrzeżenia podlegają zgłoszeniu na piśmie do Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, należy:

1. Dokonać ponownego przeliczenia wniosku o zwrot z budżetu państwa części poniesionych wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za 2022 rok pod kątem wykorzystania środków z funduszu sołeckiego przez Osiedle Zawada i dokonać zwrotu otrzymanej od Wojewody Opolskiego w 2023 r. dotacji.
2. Zaprzestać przyznawania środków z funduszu sołeckiego podmiotowi nieuprawnionemu.
3. Podjąć działania mające na celu zapewnienie ujmowania wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej.
4. Podjąć działania zmierzające do regulowania zobowiązań w terminach wynikających z dowodów księgowych.
5. Podjąć działania zmierzające do usprawnienia obiegu dokumentów w celu wprowadzania do ksiąg rachunkowych wszystkich zdarzeń, które nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022, poz. 513).

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień należy:

1. Potwierdzać wszystkie złożone wnioski o zmianę środków z funduszu sołeckiego w sekretariacie Urzędu Gminy poprzez nadanie pieczętki z datą wpływu.
2. Dołączać do akt sprawy wydruki z liczbą mieszkańców sołectw, które sporządzane są na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców na dzień 30 czerwca danego roku, o którym mowa w ustawie o ewidencji ludności.

Ponadto nieprawidłowość wskazana w części II pkt 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego spowodowała skutki prawne wynikające z treści art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego: Dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane nienależnie podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności. Stosownie do przepisów zawartych w art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, żądam zwrotu dotacji w łącznej wysokości 4 315,90 zł za 2022 r. wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia stwierdzenia okoliczności. Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień otrzymania wystąpienia pokontrolnego przez jednostkę kontrolowaną.

Powyższego zwrotu należy dokonać na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego, prowadzony przez Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Opolu, nr 22 1010 1401 0006 9322 3100 0000 w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku braku zwrotu ww. środków w wyznaczonym terminie, wydana zostanie stosowna decyzja administracyjna celem wyegzekwowania kwoty dotacji pobranej nienależnie.

W związku z powyższym należy podjąć działania mające na celu niedopuszczenie do powstawania nieprawidłowości w tym zakresie.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski